

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยกล่าวถึงกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะได้เสนอตามลำดับดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่บุคคลที่ดำรงตำแหน่ง อธิการ และรองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครูทั่วประเทศ โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยกลุ่มนี้มีจำนวน 72 คน

2. กลุ่มหัวหน้าหน่วยนิเทศก์การฝึกสอน ได้แก่อาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งในฐานะหัวหน้าหน่วยนิเทศก์การฝึกสอนของวิทยาลัยครูทั่วประเทศ โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยในกลุ่มนี้ มีจำนวน 36 คน

3. กลุ่มอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่อาจารย์วิทยาลัยครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2521 โดยใช้ร้อยละ 50 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 512 คน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยวิธี Stratified Random Sampling กลุ่มนี้จำนวน 256 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 364 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็น สร้างขึ้นในรูปแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยการศึกษาค้นคว้า

จากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการสัมภาษณ์บุคคลที่มีประสบการณ์ และทักษะ เกี่ยวกับการบริหารงานทางด้านการนิเทศกรรมการฝึกสอน มาเป็นแนวทางในการ สร้างแบบสอบถาม เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ผู้ควบคุม การวิจัยตรวจแก้ไข แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานนิเทศกรรมการฝึกสอน หลายท่าน ได้ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม แล้วจึงนำมาปรับปรุงเป็นฉบับ สมบูรณ์

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม ที่ใช้ เป็นแบบตรวจสอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานนิเทศ การฝึกสอนของหัวหน้าหน่วยนิเทศกรรมการฝึกสอนในวิทยาลัยครู ที่เป็นจริงในปัจจุบัน และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยแบ่งออกเป็น 5 กระบวนการคือ การวางแผน กระบวนการวางแผนงาน กระบวนการจัดองค์การ กระบวนการความเป็นผู้นำ กระบวนการ ควบคุม และกระบวนการประเมินผล ลักษณะของแบบสอบถามส่วนนี้เป็นเกณฑ์ประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีน้ำหนักให้ 4 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติน้อย และไม่มีการปฏิบัติเลย

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น 5 กระบวนการ เช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นคำถามประเมินค่า โดยมีน้ำหนักให้เลือก คือ ปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาน้อย และไม่มีปัญหาเลย อีกส่วนหนึ่งเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบระบุปัญหาอื่นๆนอกเหนือจากที่ปรากฏในแบบสอบถาม

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จากกรมการฝึกหัดครู ถึงบุคคลที่ตอบแบบสอบถามแนวกับแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเองบางวิทยาลัย บางแห่งก็มอบให้อาจารย์ที่อยู่ในวิทยาลัยครูแห่งนั้นเป็นตัวแทนในการแจกแบบสอบถาม บางแห่งก็ใช้บริการทางไปรษณีย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบสอบถามของผู้บริหารได้ส่งเป็นการเฉพาะบุคคล ส่วนการรวบรวมนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมด้วยตนเองเป็นบางแห่ง ให้อาจารย์รวบรวมให้เป็นบางแห่ง และใช้บริการทางไปรษณีย์เป็นบางส่วน

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 364 ฉบับ ได้รับคืนมา และสามารถทำการวิเคราะห์ได้จำนวน 329 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.38 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ผลการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	72	58	80.56
หัวหน้าหน่วยนิเทศก์การฝึกสอน	36	30	83.33
อาจารย์นิเทศก์	256	241	94.14
รวม	364	329	90.38

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า จากแบบสอบถามที่แจกไปให้ประชากรจำนวน 364 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา จากผู้บริหารร้อยละ 80.56 จากหัวหน้าหน่วยนิเทศก์การฝึกสอนร้อยละ 83.33 และจากอาจารย์นิเทศก์ร้อยละ 94.14 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ส่งแบบสอบถามคืนมามากที่สุดจากกลุ่มประชากรทั้งหมด สรุปแล้ว ได้รับแบบสอบถามคืนมา และสามารถวิเคราะห์ได้ จำนวน 329 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 90.38

อนึ่งในการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) นั้น ได้กำหนดค่าน้ำหนักมาตราส่วนดังนี้
สภาพที่เป็นจริง และความคิดเห็น

ปฏิบัติมากที่สุด	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	4
ปฏิบัติมาก	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	3
ปฏิบัติน้อย	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	2
ไม่มีการปฏิบัติเลย	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	1

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหามากที่สุด	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	4
ปัญหามาก	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	3
ปัญหาน้อย	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	2
ไม่มีปัญหาเลย	ใ้มีน้ำหนักระแนเท่ากับ	1

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าความถี่
2. หาค่าร้อยละ (Percent) จากสูตร = $\frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ของทั้งหมด}}$

3. หาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{x}) จากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} = มัธยิมเลขคณิต

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล¹

¹ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร :
 ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 40-41.

4. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล¹

¹ประคอง กรวรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 51.